

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/5-54

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

04. 06. 2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Виолета Стојичић, ванредни професор
2. Др Јелица Тошић, доцент
3. Др Душан Стаменковић, доцент

2. Одлука Већа департмана за англистику број 10/5-8 од 11. марта 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Душан Драган Николић
2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије англистике

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Non-finite Clause as Complementation in the English Sentence
Nelični glagolski oblici kao dopune u engleskoj rečenici

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидата Душана Николића садржи 53 странице текста. Рад садржи апстрактне на српском и енглеском језику, основни текст, списак референци и списак електронских извора са којих је преузет узорак. Основни текст чине следећа поглавља:

1. *Introduction* (Увод), са одељцима 1.1. *Systemic Functional Grammar* (Системско-функционална граматика), 1.2. *The Verb Group in SFG* (глаголска фраза у СФГ), 1.3. *Verb Complementation in SFG* (допуне глагола у СФГ), 1.4. *Complementation by Non-finite Clauses* (допуне у виду неличних глаголских облика);
2. *Verb Complementation by the Participles* (допуне у виду партиципа), 2.1. *Verb Complementation by the -ing Participle* (допуне у виду партиципа садашњег), 2.2. *Verb Complementation by the -en Participle* (допуне у виду партиципа прошлог);
3. *The Research* (Истраживање), са одељцима 3.1. *The Objectives and the Method* (Циљ и метода), 3.2. *The Sample* (Узорак), 3.3. *The Sample Analysis* (Анализа узорка), 3.4. *Discussion* (Дискусија); и
4. *Conclusion* (Закључак), са одељцима 4.1. *The Results* (Резултати) и 4.2. *Further study* (Даља истраживања).

У овом раду кандидат истражује како се у енглеској речници употребљавају нелични глаголски облици, и то партиципи, као допуне глагола, а према опису Системско-функционалне граматике. Према поменутом моделу испитује се не само функција неличних глаголских облика, какви су партицип садашњи и прошли, већ и значења која они могу остваривати као допуне глагола, као и то да ли се значење целокупне реченице мења када структуре са испитаним неличним глаголским облицима садрже експлицитни субјекат. Да би ближе објаснио значење партиципа садашњег и прошлог у функцији допуне глагола, кандидат ове облике најпре упоређује са осталим неличним глаголским облицима, и то са пуним инфинитивом и инфинитивом без *to*. Метода истраживања која се примењује јесте анализа узорка енглеског језика у употреби.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

У СФГ се тврди да реченице са неличним глаголским обликом не могу реализовати своје значење ако су изоловане од осталог дела реченице јер су оне везане за главну реченицу не само у граматичком и синтаксичком погледу, већ и у семантичком, како показују и следеће реченице из узорка:

1) *In addition, the system, when compressed, allows for a greater circulation of air around the foot, keeping it cool and dry.*

2) *Quickly he pulled the gun round to the other side of the log, hiding it.*

При опису допуна глагола у виду реченица са неличним глаголским обликом, кандидат се позива на Downing и Locke (2006: 112), који разликују две основне структуре допуна, и то "V + *-ing clause*" и "V + NG + *-ing clause*", где је V предикат, а NG именичка фраза у функцији експлицитног субјекта, као у следећим реченицама:

1) a) *They disliked living in a big city.* b) *I avoid travelling in the rush hour.*

2) a) *They caught him stealing from the till.* b) *She found the child sleeping peacefully.*

За разлику од реченица са глаголским обликом партицип садашњи, реченице са партиципом прошлим могу садржати само експлицитни субјекат, јер је потребно да се вршилац радње исказе и не може се подразумевати као код претходног типа реченица. Основна структура је, стога, „V + NG + *-en clause*“, где је V предикат а NG именичка фраза у функцији експлицитног субјекта. Према Downing и Locke (2006: 113), ова структура удружује се са четири врсте глагола, и то:

- Са глаголима *get* и *have*: 1) *Haven't had my hand kissed for a long time.* 2) *But they got their fingers burned and lost a lot of money.*

- Са глаголима исказивања воље, и то *want, like, prefer*: 1) *I will let you have a list of his customers and I want them contacted, in the first instance by telephone.*
- Са глаголима перцепције, и то *see, hear, feel*: 1) *Diana Lanchester demanded of her godchild when she saw her mounted on her new horse.*
- Са глаголима *find* и *leave*: 1) *In the morning Tom found him huddled under the bed.*

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У истраживању, кандидат је узорак одабраних реченица класификовао у три групе. Она група реченица са неличним глаголским обликом која садржи свој субјекат чине реченице са експлицитним субјектом, док реченице без исказаног субјекат садрже такозвани имплицитни субјекат. Неки од примери су следеће реченице са глаголима *hate* и *like*, који прихватају две врсте допуна са партиципом садашњим, са експлицитним или имплицитним субјектом:

- 1) *I used to hate coming home here.*
- 2) *I hate her being in Goodmayes [Psychiatric Hospital], but there's no alternative with her being incontinent.*
- 3) *I like having him at home, but I also need a day to myself now and again, just to be able to think my own thoughts.*
- 4) *I like the other people fixing them because I like having to come round here.*

Реченице под 1) и 2) садрже имплицитни субјекат, па радње *coming home* и *having him*, исказане неличним глаголским облицима, у вези су са субјектом главне реченице. Сасвим супротно, у реченицама под 3) и 4) субјекти *her, him* и *other people* врше радњу исказану неличним глаголским обликом, а не субјекат главне реченице.

У анализи кандидат закључује следеће о испитаном узорку:

- Узорак се може класификовати с обзиром на разлику између двеју врста реченица са партиципом садашњим и једне врсте реченица са партиципом прошлим.
- Партицип садашњи може имати експлицитни субјекат, а у том случају субјекат је именичка фраза, или могу имати имплицитни субјекат.
- Реченице са партиципом прошлим, с друге стране, могу имати само експлицитни субјекат.
- Када је експлицитни субјекат присутан у реченици са неличним глаголским обликом, он преузима улогу директног објекта главног глагола а остали део реченице је у позицији допуне објекта.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

У раду је коришћена објективна метода анализе језичког узорка, и то анализа корпуса, како би се утврдило квалитативне чињенице у вези са појавом која се испитује. Закључци су донешени у вези са општим запажањима у узорку, а и у вези са појединачним експонентима сегмента који је посматран, и то реченицом са неличним глаголским обликом у функцији допуне у енглеској реченици. Узорак чине примери преузети из корпуса савременог енглеског језика, тј. језика у употреби. Реченице су класификоване у две групе према врстама партиципа, и то у једну која садржи имплицитни субјекат и другу са експлицитним субјектом, и у једну групу са партиципом прошлим који може имати само експлицитни субјекат. Истраживање је усмерено ка испитивању промена у функцији и значењу неличних глаголских облика с обзиром на то да ли садрже експлицитни или имплицитни субјекат.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме. **Да.**

Да ли теза садржи све битне елементе. **Да.**

По чему је теза оригиналан допринос науци

У граматички се неличним глаголским облицима приступа пре свега са синтаксичког

аспекта, где се у први план стављају формалне одлике и учешће у структури реченице, а скоро никада са садржинског аспекта, узимајући у обзир значењске импликације и реченица са неличним глаголским облицима. Варијације у употреби неличних глаголских облика утичу на промене у садржини реченице, што може даље имати значаја у подучавању енглеског језика, онда када треба подвући разлике у структурисању реченице у српском и енглеском језику. То се може увидети и у проблемима превођења, како кандидат увиђа у следећим реченицама:

1) *He was always Richard, he hated being called Dick.*

Oduvek je bio Ričard, mrzeo je što ga zovu Dik.

2) *The fatter person is more likely to eat a larger number, and will continue eating after hunger is satisfied.*

Veća je verovatnoća da će gojaznija osoba da pojede više, i da će nastaviti da jede nakon što je glad utoljena.

3) *I don't like them being reduced, that means you're gonna get nothing.*

Ne volim da se smanjuju, to znači da neću dobiti ništa.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања. **Не постоје.**

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже да се мастер рад кандидата Душана Николића **Non-finite Clause as Complementation in the English Sentence** прихвати а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Виолета Стојичић, ванредни професор

Др Јелица Тошић, доцент

Др Душан Стаменковић, доцент